

Dokument z posiedzenia

6.7.2015

B8-0688/2015

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

zgodnie z art. 123 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Jemenie
(2015/2760(RSP))

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao
w imieniu grupy EFDD

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Jemenie
(2015/2760(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając oświadczenie rzecznika ESDZ w sprawie możliwego wznowienia rozmów pod przewodnictwem ONZ w sprawie Jemenu w Genewie w dniu 14 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie z dnia 11 maja 2015 r. w sprawie proponowanego rozejmu w Jemenie, wydane przez wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel Federicę Mogherini oraz komisarza ds. pomocy humanitarnej i reagowania kryzysowego Christosa Stylianidesa,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej Mogherini i komisarza Stylianidesa z dnia 1 kwietnia 2015 r. w sprawie skutków walk w Jemenie,
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Jemenu,
 - uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Jemenu z dnia 21 kwietnia 2015 r.,
 - uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2014 (2011), 2051 (2012), 2140 (2014), 2201 (2015) i 2216 (2015),
 - uwzględniając porozumienie w sprawie pokoju i partnerstwa narodowego z dnia 21 września 2014 r.,
 - uwzględniając oświadczenie z dnia 24 maja 2015 r. wydane przez współprzewodniczących 24. wspólnego posiedzenia Rady Współpracy Państw Zatoki i Unii Europejskiej i spotkania ministerialnego,
 - uwzględniając porozumienie przejściowe dla Jemenu z 2011 r.,
 - uwzględniając komunikat prasowy Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie sytuacji w Jemenie,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w Jemenie trwa wojna domowa, w której biorą udział różne frakcje: siły Huti, które obaliły byłego prezydenta Alego Abdullaha Saleha, siły lojalne wobec byłego rządu, a także separatyści z południa, skupieni wokół miasta Aden w Jemenie Południowym i w prowincji Ad Dali; mając na uwadze, że islamskie grupy terrorystyczne – Al-Kaida Półwyspu Arabskiego (AQAP) i bojówki związane z Państwem Islamskim/ Daisz – również wykorzystują ten kryzys; mając na uwadze, że w jemeńskich siłach bezpieczeństwa występuje podział pod względem lojalności wobec stron konfliktu;

- B. mając na uwadze, że prezydent Abd Rabu Mansur Hadi został zmuszony do ucieczki z kraju w dniu 25 marca 2015 r. po tym, jak rebelianci i ich sojusznicy wtargnęli do jego schronienia na południu kraju, opanowali lotnisko i wyznaczyli nagrodę za jego głowę; mając na uwadze, że prezydent Hadi i rząd przebywają obecnie na uchodźstwie w Arabii Saudyjskiej;
- C. mając na uwadze, że w marcu 2015 r. podczas szczytu Ligi Państw Arabskich udzielono poparcia dla operacji wojskowej przeciwko buntownikom Huti, realizowanej pod przywództwem Arabii Saudyjskiej; mając na uwadze, że wspierana przez USA koalicja pod przywództwem Arabii Saudyjskiej rozpoczęła naloty na rebeliantów w dniu 26 marca, a z powodu niemal całkowitej blokady portów jemeńskich jest bardzo trudno dostarczyć pomoc humanitarną;
- D. mając na uwadze, że w środę 1 lipca ONZ ogłosiła nadzwyczajną sytuację humanitarną trzeciego (najwyższego) stopnia w tym targanym konfliktem kraju, a urzędnicy ONZ stwierdzili, że Jemen jest o krok od klęski głodu; mając na uwadze, że WHO ostrzega, iż jemeński system opieki zdrowotnej stoi na krawędzi upadku;
- E. mając na uwadze, że konflikt jemeński skutkuje tym, iż ok. 21 mln osób (ok. 80% populacji) potrzebuje różnych form pomocy humanitarnej; mając na uwadze, że według najnowszych danych ONZ połowa ludności Jemenu boryka się obecnie z brakiem bezpieczeństwa żywnościowego w następstwie blokady morskiej wprowadzonej przez koalicję pod przywództwem Arabii Saudyjskiej;
- F. mając na uwadze, że liczba osób umierających z powodu chorób i niedożywienia prawdopodobnie niedługo przekroczy liczbę osób, które giną w wyniku konfliktu, a w Aden odnotowano dotychczas 8 000 zachorowań na dengę, przy czym 590 chorych zmarło; mając na uwadze, że zapadalność na inne choroby, jak malaria i choroby przenoszone przez wodę, również rośnie, podczas gdy placówki medyczne robią wszystko, by móc dalej przyjmować pacjentów;
- G. mając na uwadze, że 70% ludności Jemenu ma poniżej 30 lat i są to w większości osoby bez wykształcenia; mając na uwadze, że ludzie młodzi uważają, iż aby przetrwać, nie mają innego wyboru, jak tylko przyłączyć się do walk;
- H. mając na uwadze, że Jemen jest bastionem AQAP i w coraz większej mierze – Państwa Islamskiego/ Daisz; mając na uwadze, że w dniu 29 czerwca w stolicy kraju, Sanie, wybuchł samochód-pułapka, w wyniku czego ucierpiały osoby, które zgromadziły się na uroczystościach żałobnych na cześć ofiar innego zamachu z udziałem samochodu-pułapki, który miał miejsce w poprzednim tygodniu, a wskutek tego drugiego ataku rannych zostało co najmniej 28 osób; mając na uwadze, że do obu ataków przyznała się organizacja Państwo Islamskie w Jemenie;
- I. mając na uwadze, że w rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2216 (2015) nałożono embargo na broń oraz dalsze ukierunkowane sankcje na przywódcę Hutich i na inne osoby, które dopuszczają się działań wymierzonych w pokój i stabilność w Jemenie;
- J. mając na uwadze, że w czerwcu 2015 r. w Genewie odbyły się negocjacje pod auspicjami ONZ w sprawie kryzysu jemeńskiego, ale rozmowy pokojowe między walczącymi frakcjami nie doprowadziły do porozumienia o zawieszeniu broni; mając

na uwadze, że rzecznik ONZ Stéphane Dujarric powiedział, iż nie ustalono daty drugiej tury rozmów;

- K. mając na uwadze, że wspierana przez USA koalicja państw arabskich pod przywództwem Arabii Saudyjskiej prowadzi naloty na Hutich i ich sojuszników od marca; mając na uwadze, że według ONZ od rozpoczęcia bombardowań zabito ponad 3 000 osób i ranniono ponad 14 000;
- L. mając na uwadze, że na mocy prawa międzynarodowego strony prowadzące wojnę muszą podjąć wszelkie możliwe działania, aby zapobiec ofiarom cywilnym lub zminimalizować je; mając na uwadze, że nie ma żadnych przesłanek świadczących o tym, że koalicja wojskowa pod przywództwem Arabii Saudyjskiej uczyniła cokolwiek, aby zapobiec takim przypadkom naruszenia prawa lub im zadośćuczynić;
- M. mając na uwadze, że w dniu 28 czerwca przeprowadzono atak lotniczy na kompleks UNDP w Aden, który skutkował zniszczeniami i śmiercią pracownika ochrony; mając na uwadze, że od początku konfliktu jego strony regularnie przeprowadzają bezpośrednie lub niezamierzone ataki na tereny zamieszkałe i na infrastrukturę cywilną;
- N. mając na uwadze, że jak dotąd kampania lotnicza pod przywództwem Arabii Saudyjskiej nie doprowadziła do wycofania się Hutich, jak zamierzano, a konflikt toczy się obecnie na co najmniej sześciu frontach w całym kraju;
- O. mając na uwadze, że łączna liczba ofiar cywilnych w tym kraju przekracza obecnie 1 400; mając na uwadze, że według szacunków łączna liczba osób wewnętrznie przesiedlonych przekracza 300 000;
- P. mając na uwadze, że Jemen odczuwa bezpośrednio również kryzys humanitarny w Rogu Afryki, ponieważ ponad 250 000 uchodźców, głównie z Somalii, utknęło w tym kraju i żyje w niepewnych warunkach; mając na uwadze, że według szacunków rządowych w Jemenie przebywa ponadto ok. miliona migrantów z Etiopii;
- Q. mając na uwadze, że Jemen jest krajem o bogatych zasobach ropy naftowej, które są ulokowane głównie na południu, a także mając na uwadze, że cieśnina Bab al-Mandab jest wąskim gardłem łączącym najważniejsze światowe szlaki handlowe, służące m.in. do transportu, jak się szacuje, 4% globalnych dostaw ropy naftowej;
- R. mając na uwadze, że bogate dziedzictwo archeologiczne i historyczne tego kraju jest coraz bardziej zagrożone, po tym jak wzmożono naloty na stare miasto w Sanie;
- 1. jest głęboko zaniepokojony szybko pogarszającą się sytuacją w zakresie bezpieczeństwa i sytuacją humanitarną w Jemenie, co destabilizuje cały region; składa kondolencje rodzinom ofiar i kieruje wyrazy współczucia do ludności Jemenu;
- 2. potępia destabilizujące działania Hutich i oddziałów wojskowych lojalnych wobec byłego prezydenta Saleha, a także wszystkie akty przemocy, których dopuściły się wszystkie strony; zwraca się do wszystkich stron o natychmiastowe położenie kresu przemocy i apeluje o przerwę w walkach ze względów humanitarnych, tak aby umożliwić niesienie pomocy osobom, które są w pilnej potrzebie;

3. z całą mocą potępia ataki przeprowadzane przez AQAP i Państwo Islamskie/ Daisz, do których dochodzi w już i tak dramatycznej sytuacji; jest niezmiernie zaniepokojony faktem, że takie organizacje terrorystyczne mogą wykorzystywać obecną sytuację, i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że UE ponownie wyraziła swoje zdecydowane zaangażowanie i determinację, by stawić czoło zagrożeniom, jakie stwarzają ugrupowania ekstremistyczne i terrorystyczne;
4. jest zaniepokojony faktem, że konflikt w Jemenie należy rozpatrywać w kontekście regionalnej walki o władzę; apeluje do Iranu i Arabii Saudyjskiej o wsparcie środków budowy zaufania, które mogłyby doprowadzić do deeskalacji, w także o konstruktywne działania i wspieranie powrotu stron konfliktu do stołu negocjacyjnego, przy uwzględnieniu poglądu, że wykonalne długoterminowe rozwiązanie pokojowe niekoniecznie musi opierać się na dalszej jedności Jemenu, zdefiniowanej przez jego aktualną zjednoczoną granicę;
5. uważa, że do przezwyciężenia impasu może doprowadzić jedynie rozwiązanie, które jest możliwe do zaakceptowania przez wszystkie strony; jest zdania, że rozwiązanie takie powinno opierać się na inicjatywie RWPZ oraz na porozumieniu w sprawie pokoju i partnerstwa narodowego, które – mimo tego, że nie może ustabilizować kraju – pozostaje jedyną wykonalną opcją;
6. jest przekonany, że jedynie szeroki konsensus polityczny i pokojowe negocjacje prowadzone w atmosferze wolnej od lęku przez główne grupy polityczne – z udziałem delegatów, którzy faktycznie reprezentują organizacje polityczne, w których imieniu negocjują, i którzy mają ich poparcie – mogą doprowadzić do trwałego rozwiązania, położenia kresu przemocy, przywrócenia pokoju oraz zachowania jedności, suwerenności, niezależności i integralności terytorialnej Jemenu;
7. zdecydowanie popiera skierowany do wszystkich stron konfliktu apel wysłannika ONZ do Jemenu Ismaila ulda Szejka Ahmeda o uzgodnienie przerwy w walkach ze względów humanitarnych na czas świętego muzułmańskiego miesiąca ramadan, tak aby umożliwić dotarcie (z portów Aden i Al-Hudajda) z pomocą do osób, które jej pilnie potrzebują, po obu stronach Jemenu;
8. z zadowoleniem przyjmuje przeznaczenie przez Komisję na 2015 r. kwoty 25 mln EUR na pomoc humanitarną dla ludności w całym kraju cierpiącej wskutek skrajnego niedożywienia, konfliktu i przymusowych przesiedleń, lecz jest zdania, że należy uczynić więcej; apeluje o udostępnienie dodatkowych funduszy w porozumieniu z innymi międzynarodowymi darczyńcami z myślą o zapobieganiu kryzysowi humanitarnemu i zapewnieniu podstawowej pomocy osobom będącym w potrzebie;
9. z zadowoleniem przyjmuje cenny wkład organizacji społeczeństwa obywatelskiego, które realizują większą część działań na miejscu w Jemenie, od dystrybucji wody i żywności w odizolowanych wioskach, po budowę klinik polowych, a to wszystko przy ograniczonych środkach finansowych;
10. nie popiera ataków lotniczych koalicji pod przywództwem Arabii Saudyjskiej na Jemen, ponieważ skutkują one ofiarami i rannymi wśród ludności cywilnej, a ponadto jest zdania, że są one sprzeczne z międzynarodowym prawem humanitarnym, ponieważ zakazane są ataki, w których nie rozróżnia się cywilów i wojskowych lub które

powodują nieproporcjonalnie duże szkody cywilne; wzywa Arabię Saudyjską i jej partnerów koalicyjnych do przestrzegania międzynarodowego prawa humanitarnego, do niezwłocznego przeprowadzenia dochodzenia w sprawie wszystkich domniemanych przypadków złamania prawa i do zapewnienia rekompensaty ofiarom cywilnym;

11. wyraża poważne zaniepokojenie faktem, że koalicja pod przywództwem Arabii Saudyjskiej wprowadziła de facto blokadę powietrzną i morską, co stanowi złamanie prawa, ponieważ bezpośrednio zagraża przeżyciu ludności; jest szczególnie zaniepokojony niedoborem paliwa, co oznacza, że żywność i leki nie mogą być transportowane, a pompy wodne i generatory nie mogą pracować, a w związku z tym powstaje ryzyko, że świadczenie podstawowych usług dla ludności zostanie całkowicie wstrzymane;
12. jest niezmiernie zaniepokojony faktem, że jeśli nie dojdzie do zawieszenia broni i nie zostanie wypracowane rozwiązanie polityczne, blokada morska i powietrzna najprawdopodobniej dramatycznie odbije się na sytuacji humanitarnej, co będzie miało długoterminowy wpływ na możliwości utrzymania się ludności, bezpieczeństwo żywnościowe i żywienie dzieci;
13. wzywa koalicję do wdrożenia środków, które pozwolą na natychmiastowe przyplnięcie tankowców z paliwem przeznaczonym dla ludności cywilnej, zwłaszcza dla szpitali i do eksploatacji pomp wodnych; jednocześnie wzywa Hutich i inne grupy zbrojne do zezwolenia na przetransportowanie tego paliwa do ludności cywilnej, agencji ONZ i organizacji humanitarnych;
14. podkreśla, że potrzebne są skoordynowane działania humanitarne pod przywództwem ONZ; wzywa społeczność międzynarodową do istotnego zwiększenia pomocy humanitarnej;
15. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu Rady Współpracy Państw Zatoki, sekretarzowi generalnemu Ligi Państw Arabskich oraz rządowi Jemenu.